

DOKUMENTY
ŚWIECKIE

MAŁŻEŃSTWO KONKORDATOWE W KODEKSIE RODZINNYM I OPIEKUŃCZYM

(FRAGMENT)

Artykuł 1

- § 2. Małżeństwo zostaje również zawarte, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu Kościoła albo innego związku wyznaniowego w obecności duchownego oświadczą wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu i kierownik Urzędu Stanu Cywilnego następnie sporządzi akt małżeństwa. Gdy zostaną spełnione powyższe przesłanki, małżeństwo uważa się za zawarte w chwili złożenia oświadczenia woli w obecności duchownego.
- § 3. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się, jeżeli ratyfikowana umowa międzynarodowa lub ustawa regulująca stosunki między państwem a Kościołem albo innym związkiem wyznaniowym przewiduje możliwość wywołania przez związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu tego Kościoła albo innego związku wyznaniowego takich skutków, jakie pociąga za sobą zawarcie małżeństwa przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego.

Artykuł 8

- § 1. Duchowny, przed którym zawierany jest związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu Kościoła albo innego związku wyznaniowego, nie może przyjąć oświadczeń przewidzianych w art. 1 § 2 – bez uprzedniego przedstawienia mu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączaających zawarcie małżeństwa, sporządzonego przez kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.
- § 2. Niezwłocznie po złożeniu oświadczeń, o których mowa w § 1, duchowny sporządza zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia zostały złożone w jego obecności przy zawarciu związku małżeńskiego podlegającego

prawu wewnętrznemu Kościoła albo innego związku wyznaniowego. Zaświadczenie to podpisują duchowny, małżonkowie i dwaj pełnoletni świadkowie obecni przy złożeniu oświadczeń.

§ 3. Zaświadczenie, o którym mowa w § 2, wraz z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika Urzędu Stanu Cywilnego na podstawie art. 41 § 1 duchowny przekazuje do Urzędu Stanu Cywilnego przed upływem pięciu dni od zawarcia małżeństwa; nadanie jako przesyłki poleconej w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z przekazaniem do Urzędu Stanu Cywilnego. Jeżeli zachowanie tego terminu nie jest możliwe z powodu siły wyższej, bieg terminu ulega zawieszeniu przez czas trwania przeszkody.

Artykuł 23

Małżonkowie mają równe prawa i obowiązki w małżeństwie. Są obowiązani do wspólnego pożycia, do wzajemnej pomocy i wierności oraz do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli.

WYKAZ ŹRÓDEŁ

I. Dokumenty Kościoła powszechnego:

- Karta Ekumeniczna*. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2002, nr 5.
- Karta Praw Rodziny*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1983, nr 46.
- KKK *Katechizm Kościoła Katolickiego*. Poznań 1994.
- KKKK *Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego*. Kielce 2005.
- KPK *Kodeks Prawa Kanonicznego*. Poznań 1984.
- Liturgia Godzin*. Poznań 1982.
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*. Biblia Tysiąclecia. Wydanie V. Poznań 2000.

II. Dokumenty Soboru Watykańskiego II:

[W: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekrety, deklaracje*. Poznań 2002]

- DA Dekret o apostołstwie świeckich *Apostolicam actuositatem*.
- DB Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele *Christus Dominus*.
- DE Dekret o ekumenizmie *Unitatis redintegrato*.
- DFK Dekret o formacji kapłanów *Optatam totius*.
- DM Dekret o misyjnej działalności Kościoła *Ad gentes divinitus*.
- DP Dekret o posłudze i życiu prezbiterów *Presbyterorum ordinis*.
- DRN Deklaracja o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich *Nostra aetate*.
- DSP Dekret o środkach społecznego przekazywania myśli *Inter mirifica*.
- DWCH Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim *Gravissimum educationis*.
- DZ Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego *Perfectae caritatis*.
- KDK Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*.

- KK Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*.
 KL Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium*.
 KO Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym *Dei verbum*.

III. Dokumenty papieży:

Benedykt XVI

A. Dokumenty

- DCE Encyklika *Deus caritas est*. Poznań 2006.
 SC Adhortacja apostolska *Sacramentum caritatis*. Poznań 2007.

B. Inne

Apostolstwo wiernych świeckich w Kościele. Przemówienie do III grupy biskupów polskich podczas wizyty *ad limina Apostolorum*, Watykan, 17 grudnia 2005 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2006, nr 2.

Homilia na zakończenie Dnia Młodzieży w Kolonii. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2005, nr 27.

Misja Kościoła w dziedzinie wychowania. Przemówienie do I grupy biskupów polskich podczas wizyty *ad limina Apostolorum*, Watykan, 26 listopada 2005 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2006, nr 2.

Przychodzi, aby nas zbawić. Spotkanie z przedstawicielami środowisk akademickich Rzymu, 15 grudnia 2005 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2006, nr 2.

Jan Paweł II

A. Dokumenty

- CHL Adhortacja apostolska *Christifideles laici*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
 CT Adhortacja apostolska *Catechesi tradendae*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
 DD List apostolski *Dies Domini*. Poznań 1998.
 DMI Encyklika *Dives in misericordia*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
 DV Encyklika *Dominum et Vivificantem*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.

- EE Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*. Poznań 2003.
- EiE Adhortacja apostolska *Ecclesia in Europa*. Libreria Editrice Vaticana. Watykan 2003.
- EV Encyklika *Evangelium vitae*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- FC Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- FR Encyklika *Fides et ratio*. Poznań 1998.
- LA *List do artystów z 4 kwietnia 1999 r.* „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1999, nr 5–6.
- LdK *List do kapłanów (1979–2003)*. Kraków 2003.
- LE Encyklika *Laborem exercens*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- LM *List do młodych z okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży (1985)*. Poznań 1985.
- LR *List do rodzin (1994)*. W: *Listy pasterskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- LS *List do osób w podeszłym wieku*. Poznań 1999.
- MD List apostolski *Mulieris dignitatem*. Poznań 1996.
- MnD List apostolski *Mane nobiscum Domine*. Poznań 2004.
- NMI List apostolski *Novo millennio ineunte*. Poznań 2001.
- OŚDC *Orędzie na IX Światowy Dzień Chorego (2001)*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2001, nr 10.
- OŚDM *Orędzie na VII Światowy Dzień Młodzieży (1992)*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1992, nr 2.
- OŚDSP *Orędzie na XXXIV Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu (2000)*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2000, nr 3.
- OŚDŚP *Orędzie na XXXVII Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu (2003)*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2003, nr 3.
- PDV Adhortacja apostolska *Pastores dabo Vobis*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- PG Adhortacja apostolska *Pastores gregis*. Kraków 2003.
- RH Encyklika *Redemptor hominis*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- RM Encyklika *Redemptoris Mater*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- RMi Encyklika *Redemptoris missio*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- RP Adhortacja apostolska *Reconciliatio et paenitentia*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- RVM List apostolski *Rosarium Virginis Mariae*. Poznań 2003.

- SChr Konstytucja apostolska *Sapientia Christiana* z 15 sierpnia 1990 r. http://ekai.pl/bib.php/dokumenty/konstytucja_uniwersytety.html
- SR List apostolski *Szybki rozwój* z 22 stycznia 2005 r. http://www.opoka.org.pl/biblioteka/P/PR/rozwój_m.html
- SRS Encyklika *Sollicitudo rei socialis*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- TMA List apostolski *Tertio millennio adveniente*. W: *Listy pasterskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- UUS Encyklika *Ut unum sint*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- VC Adhortacja apostolska *Vita consecrata*. W: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.
- VS Encyklika *Veritatis splendor*. W: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*. Kraków 1996.

B. Inne

- Bądźcie świadkami Bożego miłosierdzia*. Homilia wygłoszona w czasie Mszy św. beatyfikacyjnej na Błoniach Krakowskich w dniu 18 sierpnia 2002 r. W: *Bóg bogaty w miłosierdzie. VIII Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny*. Olsztyn 2002.
- Chrystus nadzieją, która nie zawodzi*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1993, nr 11.
- Dobra Nowina w świecie mediów*. Spotkanie z uczestnikami zgromadzenia plenarnego Papieskiej Rady ds. Środków Społecznego Przekazu, 1 marca 2002 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2002, nr 6.
- Homilia w czasie Mszy św. beatyfikacyjnej matki Urszuli Ledóchowskiej*, Poznań – Park Kultury, 20 czerwca 1983 r. W: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny. Przemówienia i homilie*. Kraków 1999.
- Homilia w czasie konsekracji kościoła św. Maksymiliana Kolbego*, Kraków – Nowa Huta, 22 czerwca 1983 r. W: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny, Przemówienia i homilie*. Kraków 1999.
- Jesteście skazani, ale nie potępieni*. Słowo do więźniów, Płock, 7 czerwca 1991 r. W: *Bogu dziękujecie ducha nie goście!* Libreria Editrice Vaticana. Watykan 1991.
- Każdy człowiek nosi w sobie obraz i podobieństwo Boże*. Przemówienie do uczestników międzynarodowej konferencji poświęconej umysłowo choremu, 30 listopada 1996 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1997, nr 2.

- List do Kardynała Sekretarza Stanu Agostino Casaroli: *Powołanie do życia Papieskiej Rady do spraw Kultury*, Rzym, 20 maja 1982 r. W: Jan Paweł II, *Wiara i kultura. Dokumenty, przemówienia, homilie*. Rzym 1986.
- Mężczyzną i niewiastą stworzył ich. Chrystus odwołuje się do «początku»*. Katechezy srodowe. Lublin 2001.
- Odnowa człowieka i społeczeństwa dokonuje się za sprawą odnowy sumień*. Przemówienie do III grupy biskupów polskich *ad limina Apostolorum* z 14 lutego 1998 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1998, nr 3.
- Pamięć historyczna jest niezbędna*. Do uczestników sympozjum nt. „Uniwersytet i Kościół w Europie”, 19 lipca 2003 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2003, nr 11–12.
- Przemówienie do uczestników VIII Światowego Kongresu Wspólnot Terapeutycznych z 7 września 1984 r.
- Przemówienie do uczestników Międzynarodowej Konferencji na temat narkomanii i alkoholizmu z 23 listopada 1991 r.
- Przemówienie podczas Nabożeństwa Czerwcowego, Elbląg, 6 czerwca 1999 r. W: *Bóg jest miłością, VIII pielgrzymka Jana Pawła II do ojczyzny*. Olsztyn 1999.
- Przemówienie w Wielkim Mecze Umajjadów w Damaszku z 6 maja 2001 r. W: R.J. Weksler-Waszkinel, *Zgłębiając tajemnicę Kościoła*. Kraków 2003.
- Rozważanie przed modlitwą Anioł Pański, 13 marca 2005 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2005, nr 4.
- Starajcie się bronić prawdy, głosić ją i szerzyć*. Msza święta dla uczestników Jubileuszu Nauczycieli Akademyckich, 10 września 2000 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2000, nr 11–12.
- W dziele kultury Bóg zawarł przymierze z człowiekiem*. Przemówienie do świata kultury, Rio de Janeiro, 1 lipca 1980 r. W: Jan Paweł II, *Wiara i kultura. Dokumenty, przemówienia, homilie*. Rzym 1986.
- Wiara i nadzieja razem z miłością stanowią fundament życia chrześcijańskiego*. Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na placu Mickiewicza w Poznaniu, 3 czerwca 1997 r. W: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny. Przemówienia i homilie*. Kraków 1999.
- Wiara jest odpowiedzią na potrzeby ludzkiego ducha*. Spotkanie Ojca Świętego z uczestnikami Kongresu duszpasterzy akademickich Europy, 1 maja 1998 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1998, nr 11.
- Wierni własnemu charyzmatowi życie we wspólnocie z Kościołami lokalnymi*. W: Jan Paweł II o życiu zakonnym. *Przemówienia – Listy apostołskie – Instrukcje*. Poznań – Warszawa 1981.

W imię przyszłości kultury. Przemówienie w UNESCO, Paryż, 2 czerwca 1980 r. W: Jan Paweł II, *Wiara i kultura. Dokumenty, przemówienia, homilie.* Rzym 1986.

W trosce o godność kobiet. Audjencja generalna, 24 listopada 1999 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2000, nr 3.

Zadania duszpasterstwa akademickiego. Spotkanie z biskupami odpowiedzialnymi za duszpasterstwo akademickie, 25 września 1999 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2000, nr 2.

Żywe i ożywiający kamienie budowania opartego na Chrystusie. Spotkanie z przedstawicielami polskiego laikatu w konkatedrze św. Jakuba, Olsztyn, 6 czerwca 1991 r. W: *Bogu dziękujecie ducha nie gości!* Libreria Editrice Vaticana. Watykan 1991.

Paweł VI

EN Adhortacja apostolska *Evangelii nuntiandi*. Wrocław 2001.

ES Encyklika *Ecclesiam suam*. Warszawa 1978.

HV Encyklika *Humanae vitae*. Wrocław 1994.

MC Adhortacja apostolska *Marialis cultus*. Libreria Editrice Vaticana 1974.

PP Encyklika *Populorum progressio*. W: *Spółeczne nauczanie Kościoła.* „Znak” (Kraków) 1982, nr 332–334.

Pius XII

PF *Motu proprio Primo feliciter* z 12 marca 1948 r. W: *Instytuty świeckie w wypowiedziach Magisterium Kościoła.* Rzym 1975

IV. Dokumenty Kongregacji:

Kongregacja ds. Biskupów, *Dyrektorium „Ecclesiae imago” na temat pasterskiej posługi Biskupów* z 22 lutego 1973 r. W: *Ustrój hierarchiczny Kościoła. Wybór źródeł.* Red. i oprac. W. Kacprzyk, M. Sitarz. Lublin 2006.

Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Dekret W sprawie intencji mszalnych* z 22 lutego 1991 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1991, nr 4.

Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Dyrektorium ogólne o katechizacji* z 15 sierpnia 1997 r. Poznań 1998.

Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Dyrektorium o posłudze i życiu kapłanów.* Poznań 2000.

Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Kapłan głosiciel słowa, szafarz sakramentów i przewodnik wspólnoty w drodze do trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa.* Poznań 1999.

- Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Kapłan pasterz i przewodnik wspólnoty parafialnej*. Tarnów 2002.
- Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Ogólna instrukcja katechetyczna*. Watykan 1971.
- Kongregacja ds. Ewangelizacji Narodów, Instrukcja *Cooperatio Missionalis* z 1 października 1998 r. „Missio-Polonia” (Warszawa) 1999.
- Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, Instrukcja *Rozpocząć na nowo od Chrystusa* z 19 maja 2002 r. W: *Życie konsekrowane w dokumentach Kościoła*. Kraków 2003.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii. Zasady i wskazania*. Poznań 2003.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego, Instrukcja *Koncerty w kościołach* z 5 listopada 1987 r. W: A. Filaber, *Prawodawstwo muzyki liturgicznej*. Warszawa 1997.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*. Poznań 2004.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Odpowiedź na pytanie: Czy wierni mogą przystępować do spowiedzi św. podczas Mszy św.* „Notizie” 2001, nr 37, s. 256–260.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Rok Eucharystii. Wskazania i propozycje*. Poznań 2004.
- Kongregacja Nauczania Katolickiego, Papieska Rada ds. Świeckich, Papieska Rada ds. Kultury, *Obecność Kościoła na Uniwersytecie i w kulturze uniwersyteckiej*. W: *Informator duszpasterstwa akademickiego w Polsce 2001/2002*. Warszawa 2002.
- Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja *Dominus Iesus. O jedyności i powszechności zbawczej Jezusa Chrystusa i Kościoła*. Poznań 2000.
- Kongregacja Nauki Wiary, Instrukcja *Libertatis conscientia* z 22 marca 1986. W: *Dokumenty nauki społecznej Kościoła*. Rzym – Lublin 1987.
- Kongregacja Nauki Wiary, Instrukcja *O powołaniu teologa w Kościele* z 24 maja 1990 r. W: *W trosce o pełnię wiary. Dokumenty Kongregacji Nauki Wiary 1966–1994*. Oprac. i tłum. ks. J. Królikowski, ks. Z. Zimowski. Tarnów 1997.
- Kongregacja Nauki Wiary, *Nota doktrynalna dotycząca pewnych kwestii związanych z udziałem i postawą katolików w życiu publicznym* z 24 listopada 2002 r. Kraków 2003.
- Kongregacja Obrzędów, Instrukcja *Musicam sacram* o muzyce w świętej liturgii z 5 marca 1967 r. W: Ks. I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła*. Lublin 2000.
- Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego, Papieskie Dzieło Powołań Kapłańskich, *In verbo tuo...* Dokument końcowy Kongresu poświęconego powo-

łaniom do kapłaństwa i życia konsekrowanego w Europie, Rzym, 6 stycznia 1998 r.

Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego, Instrukcja *Szkoła katolicka u progu trzeciego tysiąclecia* z 28 grudnia 1997 r. Poznań 1998.

Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego, *Świecki katolik świadkiem wiary w szkole*. Poznań 1998.

Prefekt Kongregacji Nauki Wiary, *List do Biskupów Kościoła Katolickiego na temat przyjmowania Komunii Świętej przez wiernych rozwiedzionych i żyjących w nowych związkach* z 14 września 1994 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1994, nr 10.

V. Dokumenty Papieskich Komisji i Rad:

Papieska Komisja ds. Kościelnych Dóbr Kultury, pisma z 2002 i 2004 r. „Biuletyn Kościelnych Dóbr Kultury” 2005, nr 1.

Papieska Rada ds. Dialogu Międzyreligijnego i Kongregacja ds. Ewangelizacji Narodów, *Dialog i głoszenie: refleksje i wskazówki na temat dialogu międzyreligijnego i głoszenia Ewangelii Jezusa Chrystusa*. „Nurt SVD” 1993, nr 3, s. 75–106.

Papieska Rada ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, *Karta Pracowników Służby Zdrowia*. Watykan 1995.

Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan, *Dyrektorium w sprawie realizacji zasad i norm dotyczących ekumenizmu*. „Communio” 1994, nr 2, s. 3–93.

Papieska Rada ds. Rodziny, Zalecenia: *Duszpasterstwo osób rozwiedzionych żyjących w nowych związkach* z 25 stycznia 1997 r. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1997, nr 6.

Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Etyka w Internecie*. http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WR/rady_pontyfikalne

Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Etyka w Środkach Społecznego Przekazu*, 4 czerwca 2000, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WR/rady_pontyfikalne

Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, Instrukcja *Aetatis novae*. „L'Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 1992, nr 6.

Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, Instrukcja *Communio et Progressio*. <http://www.kns.gower.pl/stolica/communio.htm>

Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, *Kościół a Internet*. http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WR/rady_pontyfikalne

Penitencjaria Apostolska, *Enchiridion indulgentiarum*. Wydanie wzorcowe według wydania łacińskiego z 16 lipca 1999 r. Libreria Editrice Vaticana. Watykan 1999.

VI. Dokumenty Kościoła w Polsce:

A. Dokumenty II Polskiego Synodu Plenarnego

[W: *II Polski Synod Plenarny (1991–1999)*. Poznań 2001]

- PSPE *Ewangelizacja kultury i środków społecznego przekazu.*
 PSPG *Kościół wobec życia społeczno-gospodarczego.*
 PSPL *Liturgia Kościoła po Soborze Watykańskim II.*
 PSPM *Misyjny adwent nowego tysiąclecia.*
 PSPMA *Maryja w tajemnicy Chrystusa i Kościoła.*
 PSPNE *Potrzeba i zadania nowej ewangelizacji na przełomie II i III Tysiąclecia Chrześcijaństwa.*
 PSPPP *Kościół wobec rzeczywistości politycznej.*
 PSPR *Powołanie do życia w małżeństwie i rodzinie.*
 PSPS *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich.*
 PSPSU *Szkoła i uniwersytet w życiu Kościoła i narodu.*
 PSPŚ *Świętość. Dar i zadanie.*

B. Dokumenty Konferencji Episkopatu Polski

- Dialog warunkiem pokoju*. List pasterski na uroczystość Objawienia Pańskiego, Jasna Góra, 28 listopada 2002 r. www.episkopat.pl/?a=dokumenty
- Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin*. Warszawa 2003.
- Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce*. Kraków 2001.
- Instrukcja dla duszpasterzy dotycząca małżeństwa konkordatowego z 12 listopada 1998 r.* W: *Dokumenty duszpastersko-liturgiczne Episkopatu Polski 1966–1998*. Lublin 1999.
- Instrukcja dotycząca przygotowania do małżeństwa i życia rodzinnego oraz wprowadzenia nowego obrzędu sakramentu małżeństwa z 11 marca 1975 r.* W: *Dokumenty duszpastersko-liturgiczne Episkopatu Polski 1966–1998*. Lublin 1999.
- Instrukcja duszpasterska o udzielaniu sakramentu chrztu św. dzieciom (1975)*. W: *Dokumenty duszpastersko-liturgiczne Episkopatu Polski 1966–1998*. Lublin 1999.

- Instrukcja liturgiczno-duszpasterska Episkopatu Polski o pogrzebie i modlitwach za zmarłych z 5 maja 1978 r.* „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1978, nr 9.
- Instrukcja o muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II z 8 lutego 1979 r.* W: M. Szczepankiewicz, *Organista liturgiczny*. Poznań – Szczecin 2003.
- Komunikat z 331. zebrania plenarnego.* „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2005, nr 3.
- List na temat przykazań kościelnych z 21 października 2004 r.* „L’Osservatore Romano” (Wydanie polskie) 2004, nr 2.
- List pasterski Episkopatu Polski o „nowej ewangelizacji” przez Synod Plenarny, Warszawa, 29 stycznia 1992 r.* W: *Listy pasterskie Episkopatu Polski 1945–2000*. T. II. 2003.
- List Rady Episkopatu do spraw Dialogu Religijnego z okazji Wielkiego Jubileuszu Roku 2000.* <http://www.episkopat.pl/?a=dokumentyKEP&doc=dialog>
- Normy dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych oraz przekazywania nauki chrześcijańskiej w audycjach radiowych i telewizyjnych z 9 marca 2005 r.* www.episkopat.pl
- Normy postępowania w sprawach sztuki kościelnej z 25 stycznia 1973 r., potwierdzone jako obowiązujące pismem Sekretariatu Konferencji z 15 stycznia 1993 r.* „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1973, nr 6.
- Podstawa programowa katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce z 20 czerwca 2001 r.* Kraków 2002.
- Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia. Zasady formacji kapłańskiej w Polsce z 26 sierpnia 1999 r.* Częstochowa 1999.
- Wskazania Komisji Episkopatu Polski ds. Liturgii i Duszpasterstwa Liturgicznego dotyczące fotografowania i filmowania podczas celebracji liturgii: Fotografowanie i filmowanie w służbie ewangelizacji.* Kraków 1995.
- Wskazania po ogłoszeniu nowego wydania „Ogólnego wprowadzenia do Mszału Rzymskiego” z 9 marca 2005 r.* W: „Anamneza” 2005, nr 25.
- Wytyczne dotyczące szkół katolickich.* W: Rada Szkół Katolickich, *Informator adresowy o szkołach katolickich*. Warszawa 1999.
- Komisja Charytatywna Konferencji Episkopatu Polski, Instrukcja o pracy charytatywnej Kościoła katolickiego z 2000 r.* www.episkopat.pl/?a=dokumenty
- Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, Program nauczania religii dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych z 20 września 2001 r.* Kraków 2001.
- Komitet ds. Dialogu z Niewierzącymi Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Dialogu Religijnego, Niewierzący w parafii. Sugestie duszpasterskie, Warszawa, 16 czerwca 1999 r.* www.episkopat.pl/?a=dokumenty

C. Inne

- „Biuletyn Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych” 2003, nr 19, s. 83.
- Krajowe Duszpasterstwo Powołań, *Statystyka powołań kapłańskich i zakonnych w Kościele Katolickim w Polsce w roku 2004*. Warszawa 2004.
- OWMR *Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*. Poznań 2004.
- OB *Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. T. 1 i 2. Katowice 1994.
- Obi *Obrzędy bierzmowania według Pontyfikału Rzymskiego*. Katowice 1975.
- OPK *Obrzędy poświęcenia kościoła i ołtarza*. Katowice 2001.
- OCD *Obrzędy chrztu dzieci dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Wydanie III. Katowice 1994.
- OCWD *Obrzędy chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1988.
- OP *Obrzędy pokuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1981.
- OPg *Obrzędy pogrzebu dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1977.
- SCh *Sakramenty chorych. Obrzędy i duszpasterstwo*. Katowice 1980.
- Statuty Papieskich Dzieł Misyjnych*. „Missio-Polonia” (Warszawa) 1994.

VII. Dokumenty Kościoła w Archidiecezji Poznańskiej:**A. Dokumenty Arcybiskupa Poznańskiego**

- Instrukcja dotycząca chrztu dzieci, których rodzice nie są związani małżeństwem sakramentalnym* z 1 marca 2003 r. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2003, nr 3.
- Instrukcja dotycząca zabezpieczenia obiektów sakralnych przed włamaniem i kradzieżą, a zwłaszcza ochrony Najświętszego Sakramentu przed profanacją* z 9 sierpnia 2004 r. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2004, nr 8.
- Instrukcja dotycząca zasad udzielania sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego osobom, które ukończyły 7. rok życia* z 20 października 2003 r. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2003, nr 10.
- Kazanie podczas ingresu do Katedry Poznańskiej*, 20 kwietnia 2002 r. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2002, nr 4.

- List do kapłanów na Advent Roku Pańskiego 2003.* [broszura] Kuria Metropolitalna w Poznaniu 2003.
- List do kapłanów na Advent Roku Pańskiego 2004.* [broszura] Kuria Metropolitalna w Poznaniu 2004.
- List do twórców Archidiecezji Poznańskiej z okazji wspólnego spotkania w dniu 19 stycznia 2004 r.* Poznań 2004.
- List pasterski o sposobach przyjmowania Komunii świętej: Eucharystia tworzy komunie i wychowuje do komunii* z 13 marca 2005 r. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2005, nr 3.
- Wskazania Arcybiskupa Poznańskiego w związku z rozpoczęciem roku katechetycznego 2002/2003.* „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 2002, nr 9.
- Wskazania Arcybiskupa Poznańskiego w związku z rozpoczęciem roku katechetycznego 2003/2004.* „Poznański Informator Katechetyczny” 2003, nr 2.
- Wskazania Arcybiskupa Poznańskiego w związku z rozpoczęciem roku katechetycznego 2004/2005.* „Poznański Informator Katechetyczny” 2004/2005, semestr 1.

B. Inne

- Kalendarz świętych, błogosławionych, świątobliwych i pobożnych poznaniaków i Wielkopolan z pism staropolskich hagiografów Hiacynta Pruszcza, Stanisława Duńczewskiego i Floriana Jaroszewicza zestawiony, przez Wandę Karkucińską i Jacka Wiesiołowskiego wydany.* „Kronika Miasta Poznania” 1994, nr 3–4.
- Nadzór katechetyczny w Archidiecezji Poznańskiej.* „Poznański Informator Katechetyczny” 2002, nr 1.
- MK „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej”.
- PAS *Archidiecezjalny Synod Poznański 1968. Statuty.* Poznań 1968.
- Postawy społeczno-religijne archidiecezjan poznańskich.* Praca zbiorowa pod red. ks. W. Zdanowicza SAC i ks. S. H. Zaręby SAC. Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC. Poznań 2005.
- PSA *Poznański Synod Archidiecezjalny 1992–1993. Dokumenty.* Poznań 1993.

VIII. Dokumenty świeckie:

- KC Ustawa Kodeks Cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 18 maja 1964 r., nr 16, poz. 93 ze zmianami).

- Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r., nr 51, poz. 318).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów, ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem tegoż Ministra z dnia 21 lipca 2003 r.
- Rozporządzenie Ministrów Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 października 1972 r. w sprawie urządzenia cmentarzy, prowadzenia ksiąg cmentarnych oraz chowania zmarłych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r., nr 96, poz. 873).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r., nr 162).
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1989 r., nr 29, poz. 154 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r., nr 95, poz. 425 z późniejszymi zmianami; 1996 r., nr 67, poz. 329 i nr 106, poz. 496; 1997 r., nr 28, poz. 153 i nr 141, poz. 943; 1998 r., nr 117, poz. 759 i nr 162, poz. 1126; 2000 r., nr 12, poz. 136, nr 19, poz. 239, nr 48, poz. 550, nr 104, poz. 1104, nr 120, poz. 1268 i nr 122, poz. 1320; 2001 r., nr 111, poz. 1194).
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 1990 r., nr 29, poz. 155).